

Rätt klimat energismart

Bevara kyrkan och dess kulturskatter med hjälp av Munters **avfuktning**.

- Förbättrar inomhusklimatet
- Minskar energiförbrningen
- Bevarar träföremål, målningar mm
- Elimineras mögelproblem

Kontakta oss så berättar vi mer:
airtreatment@munters.se / munters.se

Munters

Mer värme för pengarna SCA BioNorr

Kontrollerad råvara från SCAs egna skogar blir pellets med erkänt hög kvalitet och garanterat energivärde.

Värme för både stora och små utrymmen.

0771-PELLETS
scabionorrcom
pellets@scacom

bionorr pellets
EN SCA PRODUKT

Mättemperatur och fuktvänternet

ComfortLog:

- Avläsning via dator eller mobiltelefon
- Endast 3990 kr exkl moms och frakt

intab
www.intab.se | 0302-24600

ODLING FÖR ALLA. Projektet Växtnära kompetens gör Märsta pastorat självförsörjande på grönsaker och förser kyrkorna med egenodlade altarblommor.

I Märsta växer människorna med morötterna

– Det är inte bara växterna som växer här. Det gör människorna också.

Det säger Dalal Jafaar Memar, trädgårdsmästare och arbetsledare för projektet Växtnära kompetens i Märsta. Hon är utbildad agronom och har tidigare arbetat som arbetsledare för sextio anställda i Bagdad.

Idén till odlarprojektet kom till som en efterdyning av påskuppropet.

– Vi kände att vi ville göra något rent konkret. Det här är integration i praktiken, säger projektledaren Carina Hedin.

Målgruppen är långtidsarbetslösa och långtidssjukskrivna, nästan alla med utländsk bakgrund. Ett av syftena är att ta tillvara på de som kommit hit från andra länder och som har odlingsbakgrund.

NÄR DALAL JAFAR MEMAR kom till Sverige för fem år sedan blev hon

FAKTA

Växtnära kompetens

Märsta kyrkliga samfällighet i Stockholms stift driver projektet Växtnära kompetens i samarbete med bland andra kommunen, arbetsförmedlingen och Studieförbundet vuxenskolan. Man bedriver ekologisk närodling av grönsaker, plantor och snittblommor.

besviknen på Sveriges sätt att behandla högutbildade invandrare. Varför fick de inte en chans att visa vad de kunde?

Hon var själv långtidsarbetslös innan hon fick möjligheten att börja arbeta för Svenska kyrkan i Märsta.

– Jag blev chockad när jag förstod att många högutbildade invandrare arbetade som diskare och städare här. Nu får jag hjälpa

andra att komma vidare.

För närvarande ingår tio personer i projektet. Deras arbete gör att församlingarna kan sätta egenodlade blommor på sina altare. Dessutom finns blommor till utsmyckning och grönsaker att använda till de populära sopp-luncherna. Grönsakerna har även sålts på lokala marknader och utanför kyrkan. Man har varit med på en hembygdsdag och nyligen hölls en skördeauktion i Vallsta församlingshem för att samla in pengar till världens barn. Det inbringade drygt elva tusen kronor.

MARKEN MAN ODLAR PÅ ligger alldeles intill Husby-Ärlinghundra kyrka i Märsta norr om Stockholm. Till en början hade man sju tusen kvadratmeter mark som församlingen fått i arv. Nu har dessa utökats med två hektar mark som i framtiden är tänkt att användas som gravmark. Men fram till dess odlas här grönsaker, rotfrukter och mängder av olika snittblommor. Allt självklart ekologiskt odlat.

Här får vi som kyrka en möjlighet att vara en aktiv samhällsaktör”.

En av dem som varit drivande för att projektet kunde bli verklighet är Susanne Hedman Petersson, kanslichef och nu ytterst ansvarig. När hon först hörde talas om projektet tyckte hon att det låt spännande.

– Här får vi som kyrka en möjlighet att vara en aktiv samhällsaktör. Vi hjälper människor att växa och hitta ut på arbetsmarknaden igen. Samtidigt som vi arbetar rent handgripligt för miljön. Det inger framtidshopp.

Självt har hon en kolonilott där hon odlar flitigt, så hon vet hur gott de ekologiskt odlade morötterna smakar. Sen ligger det i tiden med närodlat.

– Man kan säga att kyrkan genom projektet svarar upp mot den stora efterfrågan på närodlat som finns idag, menar hon.

När vi möts ute på odlingarna börjar hösten ta ut sin rätt. Det mesta av grönsakerna är skör-

Fortsättning på nästa sida >>

67 % lägre uppvärmningskostnad jämfört med förra året med A-Energis energiparsystem!

Uppmätt i Askums kyrka januari – mars.

Hur mycket kan vi spara i er kyrka?

Kontakta oss för mer information!

www.energismartkyrka.se
info@energismartkyrka.se
Telefon 070-285 11 57

Energieffektiva
värmepumpslösningar
med bibehållen innemiljö!

Värme och komfortkyla
i din fastighet.
Vi finns över hela Sverige!

Rätt temperatur
på rätt plats.

TESAB

TESAB AB • Tel. 0771-22 44 44 • www.tesab.se

Första, andra, tredje. Skördeauktion i Märsta. Prästen Annika Liljebo auktionerar bort ekologiska grönsaker. På bild även Yildiz Günes och Halisa Chamoun, båda vaktmästare, samt trädgårdsmästare Dalal Jafaar Memar som tidigare har arbetat som agronom i Bagdad.

FOTO: RICHARD HOLMBERG

Alauddin och Mariwan arbetar tillsammans med att ta hand om solrosorna.

Dags att skörda pumporna.

Egenodlade altarblommor.

Orolig för en kall vinter?
Vintersäkra elpriset hos oss!

Kontakta oss på 020-818 818 eller offerter@fortum.com

